Dosarul nr. 4r-4510/23 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-22161323-02-4r-21112023 Judecător Alexandru NEGRU

D E C I Z I E
în numele Legii

23 septembrie 2024

mun.Chişinău

COLEGIUL PENAL AL CURŢII DE APEL CHIŞINĂU
Avînd în componența sa:
Președintele ședinței: Oxana ROBU,
Judecători: Vitalie BUDECI și Vladislav SCHIBIN

a examinat în ordine de recurs, fără prezența părților, recursul declarat de executorul judecătoresc, Grigore STOIAN împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-4060/2022 din 19 septembrie 2023, în cauza contravențională intentată în privința lui **JOSAN (SMOCHINA) Mariana**, în temeiul art. 318 alin.(1) Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 28.02.2022 până la 19.09.2023;
în Curtea de Apel Chișinău, din 21.11.2023 până la 04.07.2024 (în procedura judecătorului Elena COJOCARI), din 04.07.2024 până la 23.09.2024 (în procedura judecătorului Vitalie BUDECI);
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând legalitatea Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,

A C O N S T A T A T :

1. Executorul judecătoresc STOIAN Grigore a expediat în adresa instanței procesul verbal nr. 176-6909/2020 din 31.10.2022. Din conținutul acestuia reiese că agentul constatator, executorul judecătoresc STOIAN Grigore, i-a incriminat lui JOSAN Mariana a.n. *****, c/p *****, cu domiciliul în *****, comiterea contravenției stabilite de art. 318 alin.(1) Cod contravențional.

2. *Prin Hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-4060/2022 din 19 septembrie 2023,* s-a respins ca neîntemeiat demersul executorului judecătoresc STOIAN Grigore privind tragerea la răspundere contravențională a lui JOSAN (SMOCHINA) Mariana a.n. *****, c/p *****, domiciliată în *****, potrivit semnelor contravenției stabilite de art. 318 alin. (1) Cod contravențional.

Procesul verbal cu privire la contravenție nr. 176-6909/2020 din 31.10.2022, întocmit în privința lui JOSAN (SMOCHINA) Mariana a.n. *****, c/p *****, domiciliată în *****, potrivit semnelor contravențiilor prevăzute de art. 318 alin. (1) Cod contravențional, s-a anulat.

Cauza contravențională inițiată în baza procesului verbal cu privire la contravenție nr. 176- 6909/2020 din 31.10.2022 s-a încetat în legătură cu nulitatea procesului verbal cu privire la contravenție şi lipsa faptei contravenției.

3. *Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, executorul judecătoresc, Grigore STOIAN a declarat recurs* în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-4060/2022 din 19 septembrie 2023, cu adoptarea unei noi soluții în vederea sancționării lui JOSAN (SMOCHINA) Mariana pe semnele comiterii contravenției stipulate în art. 318 alin.(1) Cod contravențional.

În motivarea recursului agentul constatator a menționat că, Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-4060/2022 din 19 septembrie 2023, este neîntemeiată, din considerentul că, instanța a dat doar o apreciere probelor prezentate la materialele cauzei contravenționale, şi nu a solicitat administrarea suplimentară a unor acte probatorii în cazul constatării lipsei acestora, circumstanțe care ar fi putut fi examinate şi verificate prin prisma argumentelor participanților la proces, ca ulterior să fie emisă o hotărâre motivată, clară şi conform prevederilor legale la caz.

Mai mult reține că pe parcursul procedurii de executare, debitorul a fost somat în nenumărate rânduri de a executa hotărârea de judecată, însă debitorul s-a arătat total indiferent față de actul judecătoresc, față de procedura de executare. Din data intentării procedurii de executare, debitorului i-a fost acordat termen benevol de executare a hotărârii judecătorești la care JOSAN (SMOCHINA) Mariana a renunțat. Ulterior, executorul judecătoresc a înaintat un demers în instanța de judecată privind anunțarea în căutare a acesteia în legătură cu faptul că şi-a schimbat domiciliul fără a înștiința executorul judecătoresc. Stabilită, de către organele poliției JOSAN (SMOCHINA) Mariana fată de polițiști se obligă a se prezenta la executorul judecătoresc Grigore STOIAN la data dc 30.05 2022, însă pînă în prezent nici măcar nu a contactat executorul judecătoresc Grigore STOIAN.

Relevă recurentul că efectuând o interpelare către băncile comerciale despre transferurile bănești de care a beneficiat JOSAN (SMOCHINA) Mariana din data intentării procedurii de executare, s-a stabilit că JOSAN (SMOCHINA) Mariana a primit transferuri de peste hotare în suma de 7328 euro și 11522,79 lei care ar constitui aproximativ 150754,79 lei, însă în scopul hotărârii de judecată nu a achitat datoria. Astfel executorul judecătoresc constată faptul eschivării de la executarea hotărârii.

Menționează recurentul că între debitor şi creditor nu a fost încheiată o tranzacție de împăcare şi nici nu i-a fost acordat un grafic de achitare, solicitând întreprinderea tuturor măsurilor in scopul încasării datoriei. Mai mult termenele în procedura de executare sunt acordate de executorul judecătoresc de comun acord cu creditorul şi în interesul acestuia şi nu sunt acordate în interesul debitorului. Din data emiterii hotărârii de judecată 02.12.2019, debitorul nu a achitat datoria care o are față de creditor, prejudiciindu-1 în acest mod. Astfel, executorul judecătoresc STOIAN Grigorc a constatat faptul eschivării de la

executarea hotărârii de judecată a debitorului JOSAN (SMOCHINA) Mariana, care a avut suficient timp pentru a executa hotărârea de judecată şi anume mai mult de 4 ani.

Consideră că judecătorul a aplicat greșit normele de drept, ori inacțiunea debitorului este de fapt şi eschivarea acestuia de la executarea hotărârii instanței de judecată, or executorul judecătoresc STOIAN Grigore a constatat faptul eschivării şi anume prin neîndeplinirea dispozitivului hotărârii de judecată, ori o probă convingătoare ar fi fost prezentarea extrasului din contul curent special al executorului judecătoresc STOIAN Grigore pe perioada intentării procedurii de executare şi pînă la întocmirea procesului-verbal de constatare a contravenției pentru a demonstra că debitorul nu a efectuat plata în suma datoriei sumată cu cea a cheltuielilor de executare, iar cele constatate de executorul judecătoresc au deja forță probantă.

Atrage atenția instanței de recurs că în conformitate cu art. 120 din Constituția Republicii Moldova, este obligatorie respectarea sentințelor şi a altor hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești, precum şi colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor şi a altor hotărâri judecătorești definitive, dar, în acest caz asistă la un comportament obraznic al debitorului, care arată clar dezinteresul său față de hotărârea de judecată emisă acum aproape 4 ani în urmă, ori debitorului nu i-a fost refuzat a depune la contul curent special al executorului judecătoresc STOIAN Grigore cîte 290 lei/lunar.

Într-un alt aspect, susține că dacă un atare comportament şi o atare indiferență față de hotărârea de judecată, de normele de drept, de dreptul creditorului şi de respectarea cerințelor executorului judecătoresc ar avea-o toţi cetățenii atunci am asista la o dezordine completă şi tendința tuturor de a nu se subordona legi, de a nu îndeplini hotărârile de judecată, întru-cît aceasta nu atrage după sine nici o răspundere.

Afirmă recurentul că materialele anexate la demers prezentate instanței, aceasta nu a ținut cont de acțiunile întreprinse de executorul judecătoresc, care potrivit înscrisurilor anexate la dosar, arată că debitorul nici măcar nu a binevoit să întreprindă careva acțiuni în scopul executării hotărârii de judecată, iar instanța nici nu a conștientizat indiferența debitorului de a se supune cerințelor legale, prin care ultimul urma să se supună, necătînd la faptul că cunoștea despre obligațiile înaintate. În continuarea motivării acesteia, instanța indică faptul că lipsește faptul contravenției în acțiunile cel. JOSAN (SMOCHINA) Mariana, ori parvenirea achitării datoriei stabilite în hotărârea de judecată o constată executorul judecătoresc, în acest sens fiind constată eschivarea de la executare a hotărârii de judecată, ori contrar constatării faptului eschivării cet. JOSAN (SMOCHINA) Mariana prin inacțiunea sa, iar ultima urma să vină cu probe de menire să demonstreze cum a executat totuși dispozitivul hotărârii de judecată.

Subliniază, că deși instanța de fond prin hotărârea emisă motivează că există faptul contravenției, agentul constatator consideră că au fost acumulate destule probe, care atestă faptul că JOSAN (SMOCHINA) Mariana este vinovată.

Prin urmare menționează, că în hotărârea instanței nu s-a făcut o analiză multilaterală şi coerentă a tuturor probelor, legătura între ele, ne fiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe şi, respectiv de ce le respinge pe altele. Aceste fapte constituie o încălcare a prevederilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului:

„Convenția impune obligația oricărei instanțe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit.

În contextul normelor precitate agentul constatator a specificat faptul că instanța de judecată este obligată să se pronunțe asupra tuturor argumentelor invocate de părţi. Prin urmare, verificând materialele cauzei contravenționale instanța găsește oportune argumentele recurentului, menționând că, de către instanța de fond nu au fost apreciate corect probele prezentate, mai mult, nu s- a făcut o analiză multilaterală şi coerentă a tuturor probelor, legătura între ele şi, fără a motiva concluzia sa în ce privește acceptarea unor probe şi, respectiv de ce le respinge pe altele.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art. 3 alin.(1) Cod de Procedură Penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

În conform art.471 alin.(1) alin.(1) Cod Contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art. 447 alin.(1), (2) Cod de Procedură Penală (în redacția Legii nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod Contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

5. *Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de executorul judecătoresc, Grigore STOIAN împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-4060/2022 din 19 septembrie 2023*, *cu casarea integrală a hotărârii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond, în alt complet de judecată, din considerentele ce succed.*

În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod contravențional, *după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare și a dreptului la interpret, precum și*

dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33-35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.

Conform art.466 Cod contravențional, hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri; *d) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde dispozitivului pronunțat după deliberare.*

Colegiul penal reține, că la judecarea cauzei instanța de fond nu a ținut cont de cerințele art. 458 Cod Contravențional, care prevede că la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum şi alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi la apărare. Or, studiind materialele prezentate în coroborarea cu hotărârea primei instanțe, se constată, că instanța de judecată a examinat cauza superficial şi unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar.

Reieșind din prevederile art. 6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele de judecată a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligația instanței de judecată de a se expune în hotărârile emise asupra tuturor cerințelor pricinii, precum şi asupra argumentelor invocate de către intimat întru admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz, 26). În sensul art.6 alin.(1) al Convenției, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care își întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanțele de judecată să motiveze nu doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii şi să nu se mulțumească de a proba pur şi simplu concluziile uneia dintre părți.

6. În temeiul prevederilor art.462 alin.(1) Cod Contravențional, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată*.

În continuare Colegiul relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală”, în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și *Anghel contra României*, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

7. În fapt, reieșind din materialele cauzei Colegiul penal reține executorul judecătoresc STOIAN Grigore a expediat în adresa instanței procesul verbal nr. 176-6909/2020 din 31.10.2022. Din conținutul acestuia reiese că agentul constatator, executorul judecătoresc STOIAN Grigore, i-a incriminat lui JOSAN Mariana a.n. *****, c/p *****,

cu domiciliul în *****, comiterea contravenției stabilite de art. 318 alin. (1) Cod contravențional.

Faptele care au fost calificate de executorul judecătoresc la norma respective sunt redate în actul de acuzare după cum urmează „neexecutarea documentului executoriu nr. 2-1088/2019 din 02.12.2019 emis de Judecătoria Soroca, sediul Central, privind încasarea de la JOSAN (SMOCHINA) Mariana Anatolie (a.n. *****, c/p: *****, cu domiciliul în ***** în beneficiul lui OCN „Easy Credit" SRL (c/f: *****, cu sediu în mun. Chișinău, *****) datoria în sumă totală de 11 752 lei. Odată cu înaintarea documentului executoriu spre executare, de către executorul judecătoresc au fost întreprinse un șir de acțiuni în vederea executării cu succes a documentului dat, fiind expediate scrisori părților în procedura de executare despre acțiunile întreprinse și comunicate drepturile și obligațiile acestora. În urma măsurilor întreprinse au fost aplicate măsuri asigurătorii pe bunurile debitorului și aplicate interdicții și restricții la înstrăinarea acestora. Pînă în prezent un rezultat la toate acțiunile sus indicate nu s-a stabilit, dat fiind faptul că debitorul în mod direct se eschivează de la executarea hotărîrii sus indicate, fiind absent la nenumăratele solicitări de a se prezenta la biroul executorului judecătoresc. Prin acțiunile întreprinse, s-a expediat citație contravențională în adresa debitorului căruia i-au fost comunicate toate acțiunile întreprinse pe marginea procedurii de executare, totodată ultimul a fost somat de a se prezenta la biroul executorului judecătoresc pentru a prezenta dovezi de achitarea a datoriei, astfel procedura citării legale a fost respectată. La data de 31.10.2022 debitorul nu s-a prezentat la birou și careva dovezi de achitare a datoriei nu a prezentat, deși scrisorile cu aviz la citațiile înaintate au fost expediate. Reieșind din aceasta, la data și ora indicată în citație, debitorul nu s-a prezentat și nici nu a comunicat motivele, în urma tuturor acțiunilor întreprinse pe marginea procedurii de executare, careva efect în executarea documentului executoriu nu s-a stabilit, necătînd la faptul aplicării tuturor măsurilor menționate mai sus. Despre toate acțiunile întreprinse părțile în procedura de executare au fost informate prin scrisori cu aviz. Dat fiind faptul că la data și ora stabilită în citația expediată debitorului acesta nu s-a prezentat, nu a comunicat motivele neprezentării sale, s-a dispus întocmirea procesului-verbal în lipsa sa. Astfel ținînd cont de cele menționate, cît și de indiferența debitorului care prin inacțiunile sale ignoră orice solidare de a-și onora obligațiile înaintate, eschivîndu-se direct de la executarea documentului executoriu, este necesară atragerea la răspunderea contravențională conform art. 318 alin. l Cod Contravențional."

Prin încheierea nr. 176- 6909/2020 din 28.01.2020 (f.d. 7) a fost intentată procedura de executare în temeiul documentului executoriu nr. 2-1088/2019 din 02.12.2019 emis de sediul Central privind încasarea de la debitorul SMOCHINA Mariana Anatolie (c/p *****, domiciliată în mun. Soroca, str. Luceafărul 4, ap. 40 în beneficiul OCN „Easy Credit" SRL, sediul mun. Chișinău, *****, c/f *****, suma de 11410 lei cu titlu de datorie conform contractului de credit nebancar cu nr. *****din *****, suma de 342,30 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru taxa de stat, iar în total suma de 11752,30 lei. Prin aceeași încheiere a fost stabilită data de 12.02.2020, ora 10:00 pentru concilierea părților, în conformitate cu art. 62, alin.(1) Cod de Executare al RM.

Scrisoarea prin care a fost expediat actul respectiv în adresa debitorului a fost recepționată de către JOSAN Mariana la data de 16.04.2020 (f.d. 8), însă în consecință

debitorul JOSAN Mariana nu s-a prezentat la procedura de conciliere. Acest fapt reiese și din conținutul procesului verbal contravențional. Printr-o altă citație, debitorul a fost invitat la sediul executorului judecătoresc pentru data de 08.06.2020, ora 10:00, care a fost recepționată de către JOSAN Mariana la data de 29.05.2020 (f.d. 9).

În continuare, executorul judecătoresc a luat legătura prin intermediul rețelei viber la nr. 068353489 cu JOSAN Mariana, care la data de 11.07.2022 a comunicat că va efectua plata pe data de 15 când va primi salariul (f.d. 21). Totodată, la 30.05.2022 a comunicat că, confirmă că va achita creditul la 07.07.2022 și la moment vrea să plece în Italia pentru a câștiga bani să întoarcă datoria (f.d. 22).

Faptele contravenientului JOSAN (SMOCHINA) Mariana au fost calificate de agentul constatator în baza art. 318 alin.(1) Cod contravențional, *neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executare a hotărârii instanței de judecată ori a documentului executoriu menționat la art. 11 lit. c) sau d) din Codul de executare, se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale.*

În legătură cu faptele date i-a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 176-6909/2020 din 31.10.2022, prin care JOSAN (SMOCHINA) Mariana a fost învinuită pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 318 alin.(1) al Codului Contravențional al RM.

Drept consecință, instanța de fond, concluzionând că agentul constatator a întocmit procesul verbal cu privire la contravenție nr. 176-6909/2020 din 31.10.2022cu încălcarea prevederilor art. 443, a anulat procesul verbal cu privire la contravenție și încetat procesul contravențional, intentat în privința lui JOSAN (SMOCHINA) Mariana, dat fiind faptul că agentul constatator nu a depus diligență maximă în acumularea probelor care să demonstreze vinovăția contravenientului și din motivul nulității acestuia.

8. Astfel, Colegiul penal lecturând textul hotărârii recurate, în raport cu circumstanțele faptice stabilite mai sus şi ținând cont de prevederile legale aplicabile în speță, menționează că, instanța de fond nu a dat o apreciere cumulului de probe și nu a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Potrivit prevederilor art.458 alin.(1) Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Se subliniază că, CtEDO, în speța *Luka contra României* a evidențiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art.6 îi atribuie „instanței” obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns

detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk împotriva Ţărilor de Jos, pct.19-20, pct.59 şi 61)*. Curtea evidenţiază că trebuie să se ţină seama de relevanţa şi incidenţa argumentului sau motivului cu privire la care instanţa nu s-a pronunţat la încheierea cauzei *(Jahnke şi Lenoble împotriva Franţei (dec.), nr.40490/98 şi Dima împotriva României, 16.11.2006)*.

Potrivit prevederilor art. 425 Cod Contravenţional, (1) Probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. (2) În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, declaraţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. (3) Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege. (4) Nici o probă nu are valoare prestabilită. (5) Sînt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod. (6) Nu pot fi admise ca probe datele care au fost obţinute: a) prin violenta, ameninţări sau prin alte mijloace de constrângere; b) prin metode ce contravin prevederilor ştiinţifice; c) prin încălcarea esenţială a drepturilor şi libertăţilor constituţionale ale persoanei, inclusiv a dreptului la apărare sau a dreptului la interpret/traducător. (6^1) În cazul contravenţiilor date în competenta organelor de control de stat al activităţii de întreprinzător şi cea a organelor Ministerului Afacerilor Interne nu se permite ridicarea de obiecte, documente, dispozitive de stocare a datelor dacă ridicarea acestora stopează activitatea economică a persoanei. În cazul dat se purcede la efectuarea de copii şi de înregistrări foto sau video de pe documente şi dispozitive de stocare a datelor, pot fi inspectate, măsurate sau prelevate mostre din acestea, care constituie mijloc material de probă. (6^2) Copiile se realizează cu ajutorul mijloacelor tehnice şi al procedurilor adecvate, de natură să asigure integritatea informaţiilor conţinute de acestea, şi de un specialist care funcţionează în cadrul organelor judiciare sau, după caz, din afara acestora. (6^3) În cazul prevăzut la alin.(6^1), cînd este imposibilă efectuarea copiilor şi a înregistrărilor foto sau video de pe documente şi dispozitive de stocare a datelor ori posesorul acestora nu permite sau obstrucţionează efectuarea acestor acţiuni, agentul constatator le ridică în scopul efectuării copiilor şi înregistrărilor foto sau video, stocării datelor, inspectării, măsurării sau prelevării de mostre, indicând în procesul-verbal întocmit elementele de individualizare a fiecărui obiect, document sau dispozitiv de stocare a datelor. Obiectele, documentele sau dispozitivele de stocare a datelor se restituie de către agentul constatator sau de autoritatea competentă de soluţionarea cauzei contravenţionale în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 3 zile lucrătoare din momentul ridicării acestora. (7) Procesului contravenţional, în partea ce ţine de declaraţii, se aplică în mod corespunzător prevederile

Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă şi la procedeele probatorii, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod.

Colegiul notează că prin prisma prevederilor ce guvernează speța dedusă judecății reiterează că, scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor şi libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum şi în prevenirea săvârșirii de noi contravenții.

Instanța de recurs menționează că, contravenția se consideră săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârşit-o își dădea seama de caracterul acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conștient survenirea acestor urmări.

Respectiv instanța de recurs lecturând textul hotărârii recurate, în raport cu circumstanțele faptice stabilite mai sus şi ținând cont de prevederile legale aplicabile în speță, menționează că, motivarea hotărârii este una neclară și contrazice dispozitivul acesteia, or, pe de o parte instanța de fond constată nulitatea procesului verbal cu privire la contravenție iar pe de altă parte în textul hotărîrii instanța de judecată constată că nu există faptul contravenției.

9. În astfel de circumstanțe, se constată caracterul duplicitar al hotărârii atacate, din conținutul căreia rezultă două soluții, pe de o parte instanța de fond constată nulitatea procesului verbal cu privire la contravenție constatând că neconsemnarea datelor și faptelor indicate la art. 443 Cod contravențional care afectează în mod esențial fondul cauzei și nu poate fi înlăturată de instanță, ceea ce atrage nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, or o altă interpretare, având caracter extensiv-defavorabil, este interzisă potrivit art. 5 Cod contravențional, iar pe de altă parte procesul contravențional se încetează în legătură cu lipsa faptei contravenției, pe când cele două temeiuri sunt strict separate, având efectul urmărit diferit, ce nu se pot concilia..

În speță, Colegiul reține că conform art. 7 Cod contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod. În conformitate cu art. 8 alin.(2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Potrivit art. 10 Cod contravențional, constituie contravenție fapta – acțiunea sau inacțiunea ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională. Fapta prejudiciabilă constituie temeiul real al răspunderii contravenționale și se manifestă sub două forme prin intenție sau din imprudență. Intenția este o comportare activă prin care se încalcă o normă prohibitivă ce interzice o anumită activitate, iar imprudența constă din faptul, că persoana care săvârșește fapta își dă seama și prevede urmările care vor surveni în urma acesteia, dar consideră, că în mod ușuratic vor putea fi evitate.

Conform prevederilor art. 14 alin.(1)-(3) Cod contravențional, contravenția se săvârșește cu intenție sau din imprudență. Contravenția se consideră săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau

inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conștient survenirea acestor urmări. Contravenția se consideră săvârșită din imprudență dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă.

În acord cu art. 374 Cod contravențional, procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea şi soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor şi condițiilor care au contribuit la săvârșirea contravenției. Procesul contravențional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârșirea contravenției. Procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internațional şi ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile şi libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Potrivit art. 458 alin.(1) din Codul contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei. Pentru a purcede la analiza existenței sau inexistenței faptei contravenționale, prioritar instanța de judecată va analiza cuprinsul procesului-verbal cu privire la contravenție prin raportarea acestuia la cerințele imperative prevăzute de legea contravențională prin prisma existenței temeiurilor de declarare a nulității absolute sau relative.

10. Astfel, cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, analizând cuprinsul acestuia prin raportare la cerințele prevăzute de lege sub sancțiunea nulității absolute, instanța constată că dispozițiile legale în materie au fost respectate. Iar, procesul-verbal cuprinde toate mențiunile prevăzute de art. 443 și 445 din Codul contravențional, neexistând temeiuri de nulitate absolută.

Colegiul penal reține că, Legea prevede redactarea procesului verbal într-o anumită formă *ad validatem*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit, astfel la cazul dedus spre examinare au fost respectate prevederile art.443 alin.(1) lit.d), e) Cod contravențional, și anume, procesul-verbal cu privire la contravenție va include încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; va cuprinde fapta contravențională, locul și timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție.

Constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Conform art. 23 alin.(1) Cod de executare, în cazul în care acțiunile (inacțiunile) cu elemente ale contravenției ale persoanelor care, fără motive justificative, nu îndeplinesc cerințele executorului judecătoresc sau împiedică executarea documentului executoriu, executorul judecătoresc întocmește un proces-verbal cu privire la contravenție, pe care îl înaintează spre examinare instanței de judecată. În cazul în care aceste acțiuni conțin elemente ale infracțiunii, executorul judecătoresc expediază materialele organelor de urmărire penală.

Conform art. 318 alin.(1) Cod contravențional, neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executare a hotărârii instanței de judecată ori a documentului executoriu menționat la art. 11 lit. c) sau d) din Codul de executare, se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale.

Examinând materialele cauzei contravenționale Colegiul apreciază eronată concluzia instanței de judecată prin care a constatat lipsa elementelor contravenției prevăzute de art. 318 alin.(1) Cod contravențional, or în ce privește constatarea existenței faptei contravenționale, în urma studiului materialelor cauzei contravenționale, instanța de recurs reține că, JOSAN (SMOCHINA) Mariana nu a executat documentul executoriu respective sunt redate în actul de acuzare după cum urmează „neexecutarea documentului executoriu nr. 2-1088/2019 din 02.12.2019 emis de Judecătoria Soroca, sediul Central, privind încasarea de la JOSAN (SMOCHINA) Mariana Anatolie (a.n. *****, c/p: *****, cu domiciliul în ***** în beneficiul lui OCN „Easy Credit” SRL (c/f: *****, cu sediu în mun. Chișinău, *****) datoria în sumă totală de 11 752 lei.

Prin urmare instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, neclarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei și incorect a conchis că învinuirea adusă lui JOSAN (SMOCHINA) Mariana este neîntemeiată, nefiind confirmată prin probe, pertinente, concludente, admisibile și utile procesului de stabilire a adevărului.

Potrivit prevederilor art.381 alin.(4) din Codul contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât şi cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum şi circumstanțele atenuante sau agravante.

În baza art.440 alin.(1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanță de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii, iar potrivit art. 38 alin.(4) din legea citată, arestul contravențional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale, ceea ce conferă faptei natura penală. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. (Zilibergerg împotriva Moldovei, § 35, 1 februarie 2005; Angel împotriva României, § 52, 4 octombrie 2007 sau Ozturk împotriva Germaniei din 21 februarie 1994).

Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravențională desfășurată în fața instanței de judecata revine în primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, petiționarul urmează să-și probeze nevinovăția. În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanța de recurs a verificat legalitatea și temeinicia deciziei de sancționare şi a procesului verbal cu privire la contravenție nr. 176-6909/2020 din 31.10.2022 și a constat că acuzarea formulată de executorul judecătoresc STOIAN Grigore se întemeiază pe probe certe și concludente, la materialele procesului contravențional au fost anexate probe materiale care confirmă fapta incriminată contravenientei, ceea ce echivalează cu îndeplinirea obligației pozitive a agentului constatator de demonstrare a vinovăției acestuia.

11. Or în context Colegiul reține plauzibile argumentele recurentului precum că potrivit interpelării către băncile comerciale despre transferurile bănești de care a beneficiat JOSAN (SMOCHINA) Mariana din data intentării procedurii de executare, s-a stabilit că JOSAN (SMOCHINA) Mariana a primit transferuri de peste hotare în suma de 7328 euro și 11522,79 lei care ar constitui aproximativ 150754,79 lei, însă în scopul hotărârii de judecată nu a achitat datoria.

Instanța de recurs reține că, concluzia executorului judecătoresc cu privire la vinovăția lui JOSAN (SMOCHINA) Mariana, s-a bazat pe următorul material probator:

- documentul executoriu nr. 2-1088/2019 din 02.12.2019 emis de Judecătoria Soroca, sediul Central, privind încasarea de la JOSAN (SMOCHINA) Mariana Anatolie (a.n. *****, c/p: *****, cu domiciliul în ***** în beneficiul lui OCN „Easy Credit” SRL (c/f: *****, cu sediu în mun. Chișinău, *****) datoria în sumă totală de 11 752 lei;
- procesul verbal cu privire la contravenție nr. 176-6909/2020 din 31.10.2022;
- încheierea din 27.01.2020 de primire spre executare și intentarea a procedurii de executare;
- citațiile şi avizele de recepție;
- interpelările de la instituțiile financiar-bancare cu privire la transferurile bănești de care a beneficiat JOSAN (SMOCHINA) Mariana;
- încheierea din 27.01.2020 privind asigurarea executării documentelor executoriu;

În circumstanțele expuse supra, este evident faptul eschivării lui JOSAN (SMOCHINA) Mariana de la executarea hotărârii judecătorești, iar concluzia instanței de fond privitor la lipsa intenției acestuia de a nu executa hotărârea judecătorească, este

eronată și pur declarativă, fiind contrazisă de materialele acumulate de executorul judecătoresc, mai ales reieșind și din faptul că acesta cunoaște în mod evident despre existența documentului executoriu nr. 2-1088/2019 din 02.12.2019 emis de sediul Central privind încasarea de la debitorul SMOCHINA Mariana Anatolie (c/p *****, domiciliată în mun. Soroca, str. Luceafărul 4, ap. 40 în beneficiul OCN „Easy Credit" SRL, sediul mun. Chișinău, *****, c/f *****, suma de 11410 lei cu titlu de datorie conform contractului de credit nebancar cu nr. *****din *****, suma de 342,30 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru taxa de stat, iar în total suma de 11752,30 lei, or, deși aceasta a cunoscut despre existența hotărârii date, nu a efectuat până la moment nici o plată, avînd în vedere că JOSAN (SMOCHINA) Mariana a primit transferuri de peste hotare în suma de 7328 euro și 11522,79 lei care ar constitui aproximativ 150754,79 lei.

Colegiul penal menționează că, instanța de fond a examinat cauza superficial, iar la baza hotărârii adoptate a pus doar interesele făptuitorului, neglijând faptul că potrivit actelor cauzei se constată că agentul constatator în calitatea sa de executor judecătoresc a anexat la materialele cauzei un șir de probe.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că instanța de fond nu s-a expus pe marginea acestor circumstanțe și asupra probelor și într-un mod pripit a conchis că nu a fost dovedită intenția directă de neexecutare a hotărârii, în condițiile în care făptuitorul cunoștea cu certitudine despre existența titlului executoriu, și nu a efectuat nici o plată până la momentul dat. Or, pe parcursul executării hotărârii judecătorești, debitorul JOSAN (SMOCHINA) Mariana a fost somat în nenumărate rânduri de a executa hotărârea de judecată, însă debitorul s-a arătat total indiferent față de actul judecătoresc.

Prin urmare agentul constatator în procesul-verbal cu privire la contravenție, în rubrica fapta contravențională a indicat acțiunile și circumstanțele comiterii faptei incriminate, timpul și locul săvârșirii. Astfel, fapta incriminată lui JOSAN (SMOCHINA) Mariana, conțin indiciile componenței contravenției imputate.

Subsecvent, Colegiul conchide că procesul-verbal de constatare a contravenției este un act administrativ cu caracter individual și se va bucura de prezumția de veridicitate aplicabilă actelor administrative, în măsura în care a fost întocmit legal.

Prin urmare Colegiul apreciază ca pripită argumentele instanței de judecată prin care a constatat faptul că faptele lui JOSAN (SMOCHINA) Mariana nu sunt întrunite semnele și elementele componenței de contravenție stabilită de art. 318 alin.(1) Cod contravențional, or este de menționat că procesul-verbal de constatare și a contravenției este un act administrativ cu caracter individual și se va bucura de prezumția de veridicitate aplicabilă actelor administrative, în măsura în care a fost întocmit legal. *După cum rezultă din analiza de mai sus, procesul verbal a fost întocmit cu respectarea tuturor dispozițiilor legale, astfel încât consemnările făcute de către agentul constatator în cuprinsul acestuia referitoare la situația de fapt beneficiază de prezumția veridicității.*

Concomitent, se atestă că agentul constatator a descris în conținutul actelor contestate fapta contravențională, formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită contravenientului să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. Astfel, analizând procesul-verbal cu privire la contravenție, Colegiul nu a constatat careva încălcări care ar rezulta în

necesitatea anulării acestora iar forța probantă a lor nu a fost înlăturată, în privința cărora se atestă o prezumție de legalitate și temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal, instanța evidențiază că forța probantă a acestora în cauzele contravenționale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul (cauza Bosoni împotriva Franței, hotărârea din 7 iunie 1999).

Concomitent, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a menționat că articolul 6 § 1 din Convenție garantează dreptul la un proces echitabil, însă acesta nu stabilește reguli precise privind admisibilitatea probelor (a se vedea, de exemplu, Schenk împotriva Elveției, 12 iulie 1988, § 46 și Lhermitte împotriva Belgiei [MC], 29 noiembrie 2016, § 83), iar prin urmare, întrebarea la care trebuie să se răspundă este dacă procedura în ansamblu a avut un caracter echitabil (Svetina împotriva Sloveniei, 22 mai 2018, § 43).

Respectiv, pentru a determina dacă procedura în ansamblu a fost echitabilă, trebuie să se aibă în vedere dacă dreptul la apărare a fost respectat, iar în particular, trebuie să se examineze dacă persoanei i-a fost oferită posibilitatea de a contesta autenticitatea probelor și de a se opune utilizării acestora (a se vedea Zhang împotriva Ucrainei, 13 noiembrie 2018, § 57), condiții care în accepțiunea instanței de recurs au fost respectate în acest caz.

12. Astfel hotărârea instanței de fond nu reflectă toate circumstanțele invocate la judecarea cauzei de către agentul constatator, nu atestă o analiză serioasă din partea instanței a tuturor probelor prezentate în complexitatea lor, astfel soluția instanței de fond de principiu nu corespunde rigorilor art.462 Cod contravențional, or instanța face referire la faptul că de către agentul constatator nu a prezenta nici o probă ce să confirme vinovăția persoanei de comiterea contravenției imputate, or instanța de judecată nu a suspus aprecierii corespunzătoare prin prisma prevederilor art. 425 alin.(2) în coroborare cu art. 442 alin.(1) al Codului contravențional, care rezultă că procesul verbal cu privire la contravenție cu nr. 176-6909/2020 din 31.10.2022 face dovada cu privire la situația faptică și încadrarea în drept stabilită de agentul constatator personal în timpul săvârșirii nemijlocite a contravenției, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar.

Din interpretarea art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Colegiul consideră că instanța de fond a încetat procesul contravențional din motive formale, fără a ține cont de toate circumstanțele cauzei, or, potrivit materialelor cauzei contravenționale sunt anexate probele prin care agentul constatator și-a susținut învinuirea adusă contravenientului circumstanțe cărora instanța de judecată nu le-a dat nici o apreciere corespunzătoare, or la emiterea soluției de încetarea a procesului contravențional instanța de fond nu a examinat minuțios probele anexate la materialele cauzei, circumstanțe care au fost elucidate cu deosebită precizie și claritate în conținutul procesului verbal cu privire la contravenție.

Astfel hotărârea instanței de fond nu reflectă toate circumstanțele invocate la judecarea cauzei de către agentul constatator, nu atestă o analiză serioasă din partea instanței a tuturor probelor prezentate în complexitatea lor, astfel soluția instanței de fond de principiu nu corespunde rigorilor art.462 Cod contravențional.

Mai mult conform prevederilor 440 Cod contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

13. Prin urmare Colegiul reține eronată și pripită concluzia primei instanțe, precum că, procesul verbal cu privire la contravenție întocmit în privința contravenientului JOSAN (SMOCHINA) Mariana a fost întocmit în lipsa probelor pertinente și utile speței, or, instanța de recurs atestă că acest fapt nu pune la îndoială temeinicia și legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 176-6909/2020 din 31.10.2022 și nu influențează în mod decisiv fondul cauzei, deci instanța de fond a constat eronat lipsa probelor la materialele cauzei, or de către agentul constatator au fost prezentate procesul-verbal cu privire la contravenție și a materialului contravențional acumulat, iar instanța de fond urma să constate dacă, mențiunile date pun la îndoială temeinicia și legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție și influențează în mod decisiv fondul cauzei.

Reieșind din constatările primei instanțe, Colegiul Penal conchide că, hotărârea primei instanțe este bazată pe argumente superficiale nefiind dat un răspuns cert privind temeiul de încetarea a procesului contravențional intentat în privința lui JOSAN (SMOCHINA) Mariana în baza art. 318 alin.(1) din Codul contravențional. Or, instanța de fond a expus circumstanțele de fapt ale cauzei fără a da o aprecierea acțiunilor și probelor prezentate de către agentul constatator, precum și fără a face o claritate or simplă invocare a prevederilor legale nu constituie o hotărâre motivată prin prisma art.462 Cod Contravențional, iar temeiurile indicate în hotărârea respectivă, vin în contradicție cu materialele cauzei și circumstanțele stabilite la caz, respectiv se impune necesitatea de a atenționa instanța în vederea verificării faptului dacă pînă la momentul emiterii unei noi hotărâri contravenienta nu v-a executa titlul executoriu emis în privința acesteia și anume a documentului executoriu nr. 2-1088/2019 din 02.12.2019 emis de Judecătoria Soroca, sediul Central, privind încasarea de la JOSAN (SMOCHINA) Mariana Anatolie (a.n. *****, c/p: *****, cu domiciliul în ***** în beneficiul lui OCN „Easy Credit” SRL (c/f: *****, cu sediu în mun. Chișinău, *****) datoria în sumă totală de 11 752 lei, urmează fi constatat caracterul continuu al contravenției avînd în vedere că fapta contravenientei se caracterizează prin neexecutarea neîntreruptă a documentului executoriu.

Prin urmare, instanța de fond, în primul rând urma să dea apreciere materialelor dosarului contravențional și să se expună asupra pertinenței și concludenții acestora. Mai ales că, acuzația în materie contravențională este de un grad de intensitate mai scăzut decât în materia penală, ceea ce, pe cale de consecință, scade și din intensitatea rigorilor formale la administrarea probatoriului de către agentul constatator.

Nu în ultimul rând, urmează a fi menționat că, instanța de judecată, constatând activitatea defectuoasă a agentului constatator pe parcursul procedurii contravenționale, este în drept să clarifice aspectele neclare, având posibilitate să administreze și alte probe, la cererea părților, și cu respectarea dreptului acestora la un proces echitabil. Totodată, instanța de recurs subliniază că, instanța de judecată, apreciind probatoriul administrat la caz, în conformitate cu art.458 alin.(1) Cod contravențional urma să stabilească caracterul veridic al contravenției imputate, vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, existența circumstanțelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancționării şi, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale.

Prin urmare, încetînd procesul contravențional în baza articolului 461 Cod contravențional pe motive pur formale, reprezintă garanții excesive pentru contravenient. Așadar, instanța de fond, la adoptarea hotărârii s-a limitat doar la expunerea unor temeiuri formale și nefondate, făcând totalmente abstracție de la aspectul faptic.

În această ordine de idei, reieșind din raționamentele expuse, instanța de recurs consideră că instanța de fond în mod nejustificat și pripit a purces la încetarea procesului contravențional și anulând procesul verbal cu privire la contravenție din motive formale.

Astfel, Curtea a menționat în pct. 42 din Hotărârea din data de 29.11.2018 privind excepția de neconstituționalitate a art. 445 și art. 461 Cod Contravențional că *sistemul de sancționare al statului trebuie să funcționeze de o asemenea manieră incit cei vulnerabili să fie convinşi că sistemul judiciar va reacționa împotriva ilegalităților comise față de ei şi nu le va tolera sau nu îi va lăsa pe făptuitori nepedepsiți. Dacă nu s-ar putea stabili o pedeapsă din cauza reglementării deficitare a legii, scopul legii contravenționale nu ar fi atins, fapt care ar alimenta scepticismul public la adresa sistemului judiciar.*

Totodată, Colegiul reține că, judecătorii trebuie să aplice prevederile din Codul de procedură penală și să constate, în fiecare caz particular, dacă lipsa unei mențiuni în procesul-verbal nu poate fi înlăturată decât prin anularea procesului-verbal de constatare a contravenției sau dacă aceasta poate fi acoperită (confirmată) de către instanța de judecată (Hotărârea Curții Constituționale nr.32 din 29.11.2018, §45).

Instanța de recurs consideră că instanța de fond a examinat cauza contravențională fără a ține cont de toate circumstanțele cauzei, or, instanța de judecată a examinat cauza superficial şi unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar şi anume: nu a stabilit şi nu a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, nu a analizat şi cercetat toate probele pro şi contra care indică la persoana celui vinovat, mai mult nu a verificat corectitudinea declarațiilor , părților şi a agentului constatator, or prin cererea de recurs declarată de agentul constatator s-a invocat mai multe circumstanțe cărora instanța de judecată nu le-a dat nici o apreciere corespunzătoare.

14. Astfel, Colegiul penal conchide că instanța de fond la cercetarea materialului probator nu a dat nici o apreciere a probelor prin coroborarea reciprocă a acestora, precum și nu a luat în considerație probele prezentate de agentul constatator care atestă încălcarea imputată lui JOSAN (SMOCHINA) Mariana, or potrivite prevederilor art. 425 alin.(2) Cod contravențional, În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziție, procesul-verbal

privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, declarațiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

Subsidiar, Colegiul penal lecturând textul hotărârii recurate, în raport cu circumstanțele faptice stabilite mai sus și ținând cont de prevederile legale aplicabile în speță, reține că contravenientei JOSAN (SMOCHINA) Mariana i-au fost aduse la cunoștință drepturile sale procedurale în special dreptul de a fi informat despre învinuirea adusă într-o limbă pe care o cunoaște, dreptul la apărare şi dreptul la egalitatea armelor.

Reieșind din constatările primei instanțe, Colegiul Penal conchide că, hotărârea primei instanțe este bazată pe argumente superficiale nefiind dat un răspuns cert privind temeiul încetării procesului contravențional, întocmit de către agentul constatator, în privința lui JOSAN (SMOCHINA) Mariana în baza art. 318 alin.(1) din Codul contravențional.

Conform art. 374 alin.(3) din Codul contravențional, procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internațional şi ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile şi libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Respectiv, aceste încălcări de procedură nu-i dau posibilitate instanței de recurs să examineze cauza contravențională în fond, fără a trimite dosarul la o nouă examinare.

Mai mult, hotărârea instanței de fond nu reflectă toate circumstanțele invocate la judecarea cauzei de către agentul constatator, nu atestă o analiză serioasă din partea instanței a tuturor probelor prezentate în complexitatea lor, astfel soluția instanței de fond de principiu nu corespunde rigorilor art.462 Cod contravențional.

În consecință, Colegiul penal a reținut că instanța de fond a examinat cauza în mod superficial și unilateral, fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar, adică prezenței sau lipsei probelor anexate la materialele cauzei pentru confirmarea vinovăției contravenientului, rezultă că în hotărârea instanței nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor, legătura între ele și, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește aprecierea tuturor probelor prezentate de agentul constatator.

Colegiul penal mai reține că, instanța de fond nu a ținut cont de circumstanțele invocate de agentul constatator și nu a dat răspuns la cele mai importante obiecții ale acestuia vizavi de cauza examinată. Toate aceste circumstanțe pun la îndoială faptul că instanța de fond ar fi pătruns în esența cauzei și că ar fi examinat cauza obiectiv și multiaspectual.

În aceste circumstanțe, se denotă faptul că instanța nu a examinat complet și obiectiv cauza contravențională dată, iar la emiterea hotărârii nu a dat deplină importanță prevederilor art.462 alin.(4) Cod contravențional.

15. Prin urmare, Colegiul consideră eronată și pripită concluzia primei instanțe, privind încetarea procesului contravențional, or, instanța de recurs atestă că, instanța de fond urma să examineze cauza contravențională sub toate aspectele, să cerceteze probele

acumulate de agentul constatator, datele care pun la îndoială temeinicia și legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție și influențează în mod decisiv fondul cauzei.

Astfel, rezultă că în hotărâre nu sunt analizate probele pe care instanța își întemeiază soluția, nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor din materialul contravențional prezentat, legătura între ele, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe, și respectiv, respingerea altora.

Aceste fapte constituie o neglijare a prevederilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, întrucât, Convenția impune obligația oricărei instanțe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiției, nu poate fi întotdeauna înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părților. Instanțele naționale sunt obligate să-și motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligație de a se pronunța asupra problemelor cele mai importante ridicate în speță *(a se vedea în acest sens cauza Ruiz Torija şi Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 09.12.1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 06.06.2006).*

Respectiv, circumstanțele stabilite supra, combat concluzia primei instanțe, ceea ce denotă că instanța de fond nu și-a motivat corespunzător soluția. Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate și remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiași judecătorie, în alt complet de judecată.

În acest context, instanța de recurs reiterează că instanța de fond este obligată să se pronunțe asupra tuturor argumentelor invocate de participanții la proces. Or, neexpunerea asupra unei cerințe, se egalează cu faptul că nu au fost auzite părțile. Conform practicii CEDO, în cauza Fomin împotriva Moldovei, Cererea nr. 36755/06, Curtea a statuat că: „Rolul unei Decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o Decizie motivată oferă părților posibilitatea de a o contesta precum și posibilitatea ca Decizia să fie revizuită de către o Instanță de Recurs”. Doar prin adoptarea unei decizii motivate, poate avea loc un control public al administrației Justiției (c.f. Hirvisaari împotriva Finlandei, nr. 49684/99, parag. 30, 27.09.2001).

La judecarea cauzei instanța de fond urmează să țină cont de cerințele art. 458 Cod contravențional, care prevede că, „la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare”.

Subsecvent celor enunțate, din considerentele menționate supra şi având în vedere faptul că prima instanță nu a constatat şi nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, ținând cont de faptul că încălcarea normelor de drept ce a dus la soluționarea eronată a pricinii nu poate fi corectată în instanța de recurs, iar acest fapt

constituie temei de remitere a pricinii la rejudecare în prima instanță, Colegiul Penal consideră necesar de a admite recursul declarat de către agentul constatator, a casa Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-4060/2022 din 19 septembrie 2023 şi a remite cauza respectivă la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

16. Conducându-se de prevederile art. 473 alin.(1) pct.2) lit. c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de executorul judecătoresc, Grigore STOIAN.

Se casează integral Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-4060/2022 din 19 septembrie 2023, în cauza contravențională intentată în privința lui JOSAN (SMOCHINA) Mariana, în temeiul art. 318 alin.(1) Cod contravențional, și se remite cauza în vederea rejudecării în prima instanță, într-un alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Oxana ROBU**

Judecătorii **Vitalie BUDECI**

Vladislav SCHIBIN